

දහම් පාසල් අවසාන විභාගය

බෞද්ධ සංස්කෘතිය

02 වන පාඩම: පැවිදි ජීවිතය ආශ්‍රිත සිරිත් විරිත්

[[2024/2025]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I සතරාකාර ප්‍රත්‍යවේක්ෂා හඳුන්වා, එය පැවිදි සමාජයට වැදගත්වන ආකාරය විස්තර කරන්න.
- II ගිලානෝපස්ථානය බුදුරජාණන් වහන්සේ අගය කළ ආකාරය විස්තර කරන්න.
- III ශිෂ්‍යකු විසින් සිය ගුරුවරයාට සැලකිය යුතු ආකාරය බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

[[2020/2021/2022/2023]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I ආදර්ශවත් පැවිදි කුල පුත්‍රයාගේ දෛනික ජීවිතය ගතවන ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- II සිවුපසය පිළිගැනීමේදී හා එය පරිභෝජනයේදී පැවිද්දා අනුගමනය කළ යුතු පොදු සිරිත් හඳුන්වා දෙන්න.
- III දහවල් දානයෙන් පසු පස්වරුවේදී භික්ෂූන්ගෙන් ඉටුවන කායිභාරය ගැන ඇගයීමක් කරන්න.

03 වන ප්‍රශ්නය

- I භික්ෂුවක පරිභෝජනය කරන සිවුරු කට්ටලය හඳුන්වා, එය භාවිතා කළ යුතු අවශ්‍යතා විස්තර කරන්න.
- II සිවුරු ඇඳීම හා පෙරවීම ආශ්‍රිතව පවත්නා සේබියා සිබ පද පැහැදිලි කරන්න.
- III භික්ෂුවගේ සිවුරු පරිභෝජනය සහ ගිහියාගේ ඇඳුම් පැළඳුම් පරිභෝජනය ආශ්‍රිතව පවත්නා අසමානතා විමර්ෂණය කරන්න.

[[2018/2019]] 02 වන ප්‍රශ්නය

- I ගිහි පැවිදි දෙපක්ෂයටම වැදගත් වන වාරිත්‍රයක් වශයෙන් ගිලනෝපස්ථානය හඳුන්වා දීමට බුදුරදුන් අනුදැන වදාළ හේතු සාධක පෙන්වා දෙන්න.
- II ගිලනෝපස්ථානයේදී යෝග්‍ය ගිලනා හා උපශ්ඨායකයා සතුව තිබිය යුතු ගුණාංග විස්තර කරන්න.
- III ගිලනෝපස්ථානයේ යෙදුණු පැරණි ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ රජවරුන් ගැන විමර්ෂණයක් කරන්න.

[[2017/2018]] 02 වන ප්‍රශ්නය

- I දන් වැළඳීමේදී බෞද්ධ භික්ෂුව විසින් පිළිපැදිය යුතු ආචාර ධර්ම විස්තර කරන්න.
- II -
- III ආගන්තුක සත් කායී බෞද්ධ පැවිද්දාට මෙන්ම ගිහියාටද වැදගත්වන ආකාරය දක්වා, එහිදී මේ දෙපක්ෂය විසින් අනුගමනය කළ යුතු වාරිත්‍ර විධි විශ්ලේෂණය කරන්න.

03 වන ප්‍රශ්නය

- I පැවිදි සමාජයේ පවත්නා ආචාර්ය-උපාද්‍යාය හා ශිෂ්‍ය සම්බන්ධය බුද්ධ ශාසනයේ පැවත්මට ඉවහල්වන ආකාරය දක්වන්න.
- II ගිහි සමාජයේ ගුරුගෝල සම්බන්ධයේ මනා පැවත්මට අදාළ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් කවරේදැයි සිභාලෝවාද සූත්‍රය ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.
- III පැරණි ගුරුගෝල සම්බන්ධය පිළිබඳව පවත්නා ශ්‍රී ලාංකික සාහිත්‍යගත සාධක දක්වා වර්තමාන පාසල් අධ්‍යාපනයේ දියුණුව උදෙසා මෙයින් ලබාගත හැකි පිටිවහල කෙබඳු දැයි පිරික්සන්න.

[[2015/2016]] 01 වන ප්‍රශ්නය

- I -
- II -
- III 'ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර ශීලය' හඳුන්වා පැවිදි සමාජයේ පැවත්ම උදෙසා එමගින් සැලසෙන යහපත පිරික්සන්න.

02 වන ප්‍රශ්නය

- I “ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කිරීම” යනු කුමක්දැයි පැහැදිලි කොට එමඟින් හික්ෂු ජීවිතයෙහි කවර ගුණාංග පිළිබිඹු වේදැයි විමර්ශනය කරන්න.
- II හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ දන් වැළඳීම ආශ්‍රිත ශික්ෂාපද ඇසුරෙන් හෙළිවන මූලික ආචාර ධර්ම පද්ධතිය පැහැදිලි කරන්න.
- III ආහාර ගැනීමේදී බෞද්ධ ගිහියන් විසින් පිළිපැදිය යුතු සිරිත්විරිත් මොනවාදැයි විස්තර කරන්න.

[[2014/2015]] 02 වන ප්‍රශ්නය

- I බෞද්ධ ශ්‍රාවක පිරිස ගිහි-පැවිදි යනුවෙන් දෙකොටසකට බෙදා දැක්වීමේ හේතු යුක්ති පෙන්වා දෙන්න.
- II කුල දරුවකු පැවිදි බිමට ඇතුළත් කිරීමේදී අනුගමනය කෙරෙන වාරිත්‍ර විධි පිළිවෙළින් දක්වන්න.
- III සාමාන්‍ය පැවිද්දකු විසින් පිළිපැදිය යුතු ශීලය විමර්ශනය කරන්න.

03 වන ප්‍රශ්නය

- I උපසම්පදා කර්මයේදී ප්‍රමුකත්වය ගන්නා ආවායී, උපජ්ඣාය හා කම්මාවරිය යන තෙරවරුන්ගේ කායිභාරය පැහැදිලි කරන්න.
- II හික්ෂුවගේ තුන් සිවුර හඳුන්වා ඒවා පරිහරණයේදී පිළිපැදිය යුතු සේඛ්‍යා ශික්ෂා පද ගැන විස්තරයක් කරන්න.
- III “බෞද්ධ ගිහියාට යෝග්‍ය වන්නේ පවිත්‍ර හා සරල ඇඳුම් පරිහරණය පුරුදු වීමයි.” විමසන්න.

[[2013/2014]]

03 වන ප්‍රශ්නය

- I ආදර්ශවත් හික්ෂුවගේ ආරාමික ජීවිතයට අදාළ දෛනික වාරිත්‍ර විධි කෙටියෙන් දක්වන්න.
- II දන් වැළඳීමේදී හික්ෂුන් වහන්සේ මෙනෙහි කළ යුතු ප්‍රත්‍යාවේක්ෂාව හඳුන්වා එමඟින් හික්ෂු ජීවිතයෙහි උත්කෘෂ්ට භාවය හෙළිවන ආකාරය දක්වන්න.
- III හික්ෂුන් වහන්සේගේ දන් වැළඳීමට අදාළ සිරිත් බෞද්ධ ගිහියන්ට පවා වැදගත්වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

[[2012/2013]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I සෑම ප්‍රවාහනාපේක්ෂකයකු විසින්ම පැවිදි ජීවිතයට ඇතුළත් වීමට පෙර සම්පූර්ණ කළයුතු අවශ්‍යතා හා සුදුසුකම් මොනවාදැයි හඳුන්වන්න.
- II කුල දරුවකු පැවිදි කිරීමේදී අනුගමනය කෙරෙන වාරිත්‍ර විධි පැහැදිලි කරන්න.
- III සාමණේර දස සීලය හඳුන්වා එමගින් සාමණේර ජීවිතයෙහි ස්මතු වී පෙනෙන විශේෂතා විමර්ශනය කරන්න.

03 වන ප්‍රශ්නය

- I හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ සිවුරු කට්ටලයට අයත් තුන් සිවුර නම් කොට සිවුර ඇඳීම හා පෙරවීම ආශ්‍රිතව පවත්නා ශික්ෂා පද හඳුන්වන්න.
- II සිවුරු පරිභෝජනයට අදාළ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කිරීම හඳුන්වා මෙමගින් හික්ෂු ජීවිතයට සැලසෙන යහපත දක්වන්න.
- III ගිහියන් විවිධ අවස්ථාවලට යෝග්‍ය ආකාරයෙන් ඇඳුම් භාවිතා කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ විග්‍රහයක් කරන්න.

[[2011/2012]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I ස්වකීය ගෘහ පරිසරය සකස් කර ගැනීමේදී පවා පන්සලේ පවත්නා විධිමත් භාවය හා පවිත්‍රතාව ඇසුරෙන් ගෘහස්තයන්ට මනා ආදර්ශයක් ලබාගත හැකි ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.
- II ගිලානෝපස්ථානය බෞද්ධයන්ගේ උසස් වාරිත්‍ර ධර්මයක් මෙන්ම, අගනා සමාජ සේවයක්ද වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
- III බෞද්ධ ගිහි-පැවිදි දෙපක්ෂය අතර ආහාර ගැනීමේදී හා දන් වැළඳීමේ සිරිත්වල පවතින වෙනස්කම් පිළිබඳ විමසුමක් කරන්න.

[[2010/2011]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I සිවුපසය නම් කරන්න.
- II බෞද්ධ හික්ෂුවගේ දන් වැළඳීමට අදාළ කරුණු ගෙනහැර දක්වන්න.
- III බෞද්ධ හික්ෂුන් වහන්සේගේ සේනාසන පරිභෝජනය පිළිබඳ සිරිත් විරිත් කවරේදැයි සාකච්ඡා කරන්න.

03 වන ප්‍රශ්නය

- I සිභාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි ගුරුවරයා විසින් ශිෂ්‍යයා කෙරෙහි පිළිපැදිය යුතු අංග කී වැදැරුම්ද? ඒවා නම් කරන්න.
- II යහපත් ගුරුගෝල සම්බන්ධතාවක් නිර්මාණය කර ගැනීමට සිභාලෝවාද සූත්‍රය උපයෝගී කරගත හැකි අයුරු සාකච්ඡා කරන්න.
- III ආගන්තුක භික්ෂුව කෙරෙහි නේවාසික භික්ෂුවක පිළිපැදිය යුතු සිරිත් විරිත් පැහැදිලි කරන්න.

[[2009/2010]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I භික්ෂුන් වහන්සේ නමකට අයත් තුන් සිවුරු නම් කරන්න.
- II සිවුරු හැඳීම පෙරවීම පිළිබඳව බුදු සස්තෝ දක්වා ඇති කරුණු කී වැදැරුම්ද? ඒවා පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
- III ගිහියන්ගේ ඇඳුම් භාවිතය හා බැඳුණු සිරිත් ගැන ඇගයීමක් කරන්න.

[[2008/2009]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I භික්ෂුන් වහන්සේ දන් වැළඳීමේදී අනුගමනය කළ යුතු වත් පිළිවෙත් නම් කරන්න.
- II ආහාර ගැනීමේදී බෞද්ධ ගිහියන් අනුගමනය කළ යුතු සිරිත් කීපයක් හඳුන්වා දෙන්න.
- III බෞද්ධ ගිහි-පැවිදි දෙපක්ෂය අතර ආහාර ගැනීමේ හා දන් වැළඳීමේ සිරිත්වල පවතින වෙනස්කම් පිළිබඳව විමසීමක් කරන්න.

[[2007/2008]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I ආදර්ශමත් භික්ෂුවකගේ දෛනික ජීවිතයේ අනුගමනය කළ යුතු වාරිත්‍ර විධි හඳුන්වා දෙන්න.
- II ගිහියන් ඇඳුම් භාවිතා කළ යුතු අන්දම පිළිබඳ සිරිත් හඳුන්වා දෙන්න.
- III ගුරු-ශිෂ්‍යය සම්බන්ධය පැවත්වීම පිළිබඳ සිරිත් විරිත් පැහැදිලි කොට එය සමාජ සුභ සිද්ධියට හේතුවන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

03 වන ප්‍රශ්නය

- I සිභාලෝචාද සූත්‍රයෙහි දැක්වෙන ශිෂ්‍යයා විසින් ගුරුවරයා කෙරෙහි පැවත්වීමට නිර්දේශිත යුතුකම් නම් කරන්න.
- II “ආගන්තුක වත”, “ගිහි ආගන්තුක සත්කායී”, “ආචාර සමාචාර විධි” යන මාතෘකා තුනෙන් එකක් සාකච්ඡා කරන්න.

[[2006/2007]]

01 වන ප්‍රශ්නය

- III ශාසනික විරස්ථිතිය පිණිස ගිහි-පැවිදි සම්බන්ධතාව උපයෝගී වන අයුරු සාකච්ඡා කරන්න.

02 වන ප්‍රශ්නය

- I පැවිදි බිමට ඇතුළත්වීමට අවශ්‍ය සුදුසුකම් කවරේදැයි දක්වන්න.
- II හික්ෂුන් වහන්සේලා විසින් පවත්වනු ලබන දෛනික චාරිත්‍ර විධි මගින් ශාසනයේ අභිවෘද්ධිය සිදුවන ආකාරය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
- III “මහින්දාගමනයෙන් පසු ශ්‍රී ලාංකිකයන් ආගන්තුක සත්කායීයට නැඹුරු වූයේ බුදු දහමේ අභාෂයෙනි.” ගිහි ආගන්තුක සත්කායී ඇසුරින් මෙය සනාථ කරන්න.

[[[2005]]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I පැවිදි බිමට අවශ්‍ය සුදුසුකම් හා ඒ පිළිබඳ චාරිත්‍ර විධි දක්වන්න.
- II ආදර්ශවත් හික්ෂුන් වහන්සේගේ දෛනික ජීවිතයට අදාළ චාරිත්‍ර විධි හෙවත් දිනවරියාව හඳුන්වන්න.
- III බෞද්ධාගමික අධ්‍යාපනය ආශ්‍රිතව පැවති ගුරු-ශිෂ්‍යය සම්බන්ධය පැහැදිලි කරන්න.

[[[2003]]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I හික්ෂුවගේ තුන් සිවුර නම් කරන්න.
- II සිවුරු හැඳීම හා පෙරවීම පිළිබඳව බුදුරජාණන් වහන්සේ දැක්වූ අදහස් දෙකක් පැහැදිලි කරන්න.

- III පැවිදි පක්ෂයෙන් ආදර්ශ ලබාගන්නා ගිහියා ඇදුම් භාවිතා කළ යුත්තේ කෙසේදැයි සාකච්ඡා කරන්න.

[[[2002]]]

01 වෙනි ප්‍රශ්නය

- I බෞද්ධ ආරාමික ජීවිතයට සම්බන්ධ උපාධ්‍යාය, සද්ධි විහාරික, අන්තේවාසික යන පුද්ගලයන් හඳුන්වන්න.
- II ශිෂ්‍යයා විසින් ගුරුවරයා කෙරෙහි පැවතිය යුතු ආචාර ධර්ම තුනක් හඳුන්වන්න.
- III මනා ගුරු ශිෂ්‍යය සම්බන්ධයක් පැවතීමෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝජන විස්තර කරන්න.

[[[2000]]]

02 වන ප්‍රශ්නය

- I ශිෂ්‍යයා විසින් ගුරුවරයා කෙරෙහි පැවතිය යුතු යුතුකම් තුනක් ලියන්න.
- II එම යුතුකම් අතරින් එකක් ගැන විස්තර කරන්න.
- III මනා ගුරු ශිෂ්‍යය සම්බන්ධය ශිෂ්‍යය ජීවිතය සාර්ථකත්වයට පමුණුවා ගැනීමට උපකාරවත් වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.

[[[1999]]]

01 වන ප්‍රශ්නය

- I “තමන්ට වඩා ළාබාල කෙනෙකු වුවත් සුදුසු අනුශාසනාවක් කළහොත් එය නිහතමානීව පිළිගත යුතුය.” මෙයට නිදසුනක් ලෙස දැක්විය හැකි බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ ගැන කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.
- II මෙයට අදාළ සිද්ධිය සැකෙවින් දක්වන්න.
- III බුදු දහමින් ඉගැන්වෙන මෙම ආදර්ශය ඔබගේ ජීවිතයට ප්‍රයෝජනවත් වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.

(1998)

01 වන ප්‍රශ්නය

- I පැවිදි ජීවිතයට අවශ්‍ය සිව්පසය නම් වශයෙන් දක්වා ඒවායින් එකක් ගැන කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.
- II ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කිරීම යනු කුමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

- III ආචාර්ය ධර්මයන්ට අනුරූප වන පරිදි ගිහියන්ගේ ඇඳුම් පැළඳුම් සකස් විය යුතු දැයි දක්වන්න.

02 වන ප්‍රශ්නය

- I බෞද්ධයන් අතර පවත්නා වැදගත් ආචාර සමාචාර විධි තුනක් ලියන්න.
- II වැඩිහිටියන්ට සැලකිය යුතු ආකාරය ගැන කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.
- III ආචාර සමාචාර විධි පිළිපැදීමෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝජන විස්තර කරන්න.

(1996)

02 වන ප්‍රශ්නය

- I ගිලනුන්ට උපස්ථාන කරන්නෙකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග තුනක් ලියන්න.
- II බුදුන් වහන්සේ ගිලානෝපස්ථානය අගය කළ බවට කරුණු කිහිපයක් දක්වන්න.
- III බෞද්ධ රාජ්‍ය පාලකයින් විසින් ආරම්භ කරන ලද සෞඛ්‍ය සේවාවන් විස්තර කරන්න.

03 වන ප්‍රශ්නය

- I ශිෂ්‍යා විසින් ගුරුවරයා කෙරෙහි පැවැත්විය යුතු යුතුකම් තුනක් ලියන්න.
- II ඉන් එකක් කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
- III ගුරු ශිෂ්‍ය සම්බන්ධයට අදාළ පිය පුතු සංකල්පය විස්තර කරන්න.